

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.932/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 7 april 2004 door de Minister van Justitie verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "betreffende het toezicht op voorwaardelijk veroordeelde of in vrijheid gestelde personen, en de tenuitvoerlegging of de algehele toepassing van vreemde strafrechtelijke veroordelingen", heeft op 27 april 2004 het volgende advies gegeven:

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

Daarnaast bevat dit advies ook een aantal opmerkingen over andere punten. Daaruit mag echter niet worden afgeleid dat de afdeling wetgeving binnen de haar toegemeten termijn een exhaustief onderzoek van het ontwerp heeft kunnen verrichten.

*
* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Zoals in de memorie van toelichting wordt uiteengezet, strekt het voor advies voorgelegde voorontwerp van wet ertoe:

- het Belgisch recht in overeenstemming te brengen met het Europees Verdrag betreffende het toezicht op de voorwaardelijk veroordeelde of in vrijheid gestelde personen, ondertekend te Straatsburg op 30 november 1964;
- de toepassing in België mogelijk te maken van het aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag inzake de overbrenging van veroordeelde personen, ondertekend te Straatsburg op 18 december 1997 ⁽¹⁾;
- uitvoering te geven aan de artikelen 68 en 69 van de "Schengen Uitvoeringsovereenkomst", ondertekend te Schengen op 19 juni 1990.

⁽¹⁾ Bij de Raad van State is een adviesaanvraag aanhangig, over een ontwerp van wet houdende instemming met het genoemde aanvullend Protocol (adviesaanvraag 36.943/2).

3. Om deze doelstellingen te verwezenlijken, voorziet het ontwerp in de wijziging van de wet van 23 mei 1990 inzake de overbrenging tussen staten van de gevonnniste personen.

In hoofdstuk II van de wet, dat betrekking heeft op de overbrenging naar een vreemde staat van een in België veroordeelde en opgesloten persoon, wordt een bepaling ingevoegd i.v.m. veroordeelden die het voorwerp uitmaken van een maatregel tot uitwijzing. Op grond van die bepaling zal de toestemming van de betrokkene voor de voortijdige overbrenging naar de vreemde staat niet meer vereist zijn (ontworpen artikel 5*bis*; artikel 3 van het ontwerp).

In hoofdstuk III van de wet, dat betrekking heeft op de overbrenging naar België van een persoon die in het buitenland veroordeeld en opgesloten is, wordt de tekst aangepast aan de mogelijkheid dat de betrokkene niet heeft ingestemd met zijn overbrenging naar België, met name omdat hij in het buitenland het voorwerp is geweest van een maatregel tot uitwijzing (ontworpen artikel 8, tweede lid, van de wet; artikel 4 van het ontwerp).

Ten slotte wordt de wet aangevuld met drie nieuwe hoofdstukken. Die hebben betrekking op het toezicht in België op personen die in het buitenland voorwaardelijk veroordeeld of in vrijheid gesteld zijn (ontworpen hoofdstuk V, artikelen 15 en 16), op de tenuitvoerlegging of de algehele toepassing in België van strafrechtelijke veroordelingen, uitgesproken in het buitenland (ontworpen hoofdstuk VI, artikelen 17 tot 24), en op de tenuitvoerlegging of de algehele toepassing in het buitenland van strafrechtelijke veroordelingen, uitgesproken in België (ontworpen hoofdstuk VII, artikelen 25 en 26) (artikel 5 van het ontwerp).

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

4. In de Nederlandse tekst van het ontworpen opschrift kunnen de woorden "gevonnisse personen" beter vervangen worden door "veroordeelde personen".

Artikelen 3 en 4

5. De artikelen 3 en 4 van het ontwerp beogen de mogelijkheid te scheppen om veroordeelde personen onder bepaalde omstandigheden over te brengen naar het buitenland, of uit het buitenland over te brengen naar België, zonder dat voor die maatregel de instemming van de betrokkene vereist is.

Er moet evenwel vastgesteld worden dat artikel 1, eerste lid, 3., van de wet van 23 mei 1990, welke bepaling niet gewijzigd wordt, het vereiste van de toestemming van de betrokkene als algemeen geldende voorwaarde stelt. Uit de ontworpen tekst blijkt onvoldoende dat die voorwaarde niet geldt in de gevallen bedoeld in het ontworpen artikel 5*bis* en het ontworpen artikel 8, tweede lid.

Omwille van de interne samenhang van de bepalingen van de wet van 23 mei 1990 verdient het aanbeveling om artikel 1 van die wet aan te vullen met een lid waarin, met verwijzing naar de ontworpen artikelen 5*bis* en 8, tweede lid, de gevallen vermeld worden waarin de toestemming van de betrokkene niet vereist is. Een andere mogelijkheid bestaat erin om in de ontworpen artikelen 5*bis* en 8, tweede lid, uitdrukkelijk te bepalen dat, "in afwijking van artikel 1, eerste lid, 3.", de toestemming van de betrokkene niet vereist is.

6. Volgens het ontworpen artikel 5*bis* dient de regering "in voorkomend geval" rekening te houden met het advies (beter: de mening ⁽²⁾) van de veroordeelde persoon.

⁽²⁾ In de Nederlandse tekst van de artikelen 3 en 4 van het ontwerp dienen de woorden "het advies" vervangen te worden door "de mening".

Het gaat hier om de hypothese dat de persoon in België veroordeeld en opgesloten is, en hij het voorwerp uitmaakt van een maatregel tot uitwijzing. Artikel 3, lid 1, van het aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag inzake de overbrenging van veroordeelde personen bepaalt dat in dat geval de toestemming van de betrokkene niet vereist is; artikel 3, lid 2, van het protocol bepaalt echter dat in dat geval met de mening van de betrokkene rekening moet worden gehouden.

Die laatste verplichting komt onvoldoende tot uiting in de ontworpen tekst.

Artikel 5

Ontworpen hoofdstuk V

7. Het opschrift van het ontworpen hoofdstuk V zou duidelijker geredigeerd kunnen worden als volgt:

"Het toezicht in België op personen die in het buitenland voorwaardelijk veroordeeld of in vrijheid gesteld zijn".

Ontworpen artikel 16

8. Het ontworpen artikel 16 heeft betrekking op de hypothese dat "de in het buitenland opgelegde toezichtsvoorwaarden naar aard en duur niet overeenstemmen met die welke voor gelijkaardige feiten in de Belgische wet zijn bepaald".

Het Europees Verdrag betreffende het toezicht op de voorwaardelijk veroordeelde of in vrijheid gestelde personen maakt een duidelijk onderscheid tussen de "voorwaarden" waarvan de veroordeling of de invrijheidstelling afhankelijk is gemaakt, enerzijds, en de maatregelen van "toezicht" op het naleven van de aldus opgelegde voorwaarden, anderzijds. Artikel 11 van het verdrag voorziet in de mogelijkheid voor de verzochte staat om de "toezichtsmaatregelen" zo nodig volgens zijn eigen wetgeving aan te passen, met dien verstande dat de aldus aangepaste "toezichtsmaatregelen" in aard of duur niet strenger mogen zijn dan die welke de verzoekende staat heeft voorgeschreven.

.../...

Het ontworpen artikel 16 beoogt de toepassing van artikel 11 van het verdrag mogelijk te maken. In dat geval moet in de eerste volzin van het eerste lid geen melding gemaakt worden van "toezichtsvoorwaarden" en "voorwaarden", maar van "toezichtsmaatregelen" en "maatregelen" ⁽³⁾.

Ontworpen hoofdstuk VI

9. Het ontworpen hoofdstuk VI beoogt in eerste instantie de uitvoering in België mogelijk te maken van de bepalingen van de titels III en IV van het Europees Verdrag betreffende het toezicht op de voorwaardelijk veroordeelde of in vrijheid gestelde personen. Die titels hebben betrekking op de tenuitvoerlegging van veroordelingen (titel III) en op het volledig uit handen geven van de toepassing van de veroordeling aan de verzochte staat (titel IV).

De twee titels bevatten bepalingen die enkel van toepassing zijn op personen die voorwaardelijk veroordeeld zijn, of die voorwaardelijk in vrijheid gesteld zijn. Titel III van het verdrag heeft betrekking op personen waarvan de beslissing van voorwaardelijke opschorting door de verzoekende staat is herroepen (artikel 16 van het verdrag), titel IV heeft betrekking op personen waarvoor de verzoekende staat het al dan niet handhaven van de voorwaardelijke opschorting van de veroordeling volledig overlaat aan de verzochte staat (artikel 24 van het verdrag).

De context van de ontworpen bepalingen, d.w.z. het feit dat er in het buitenland een voorwaardelijke straf of een voorwaardelijke invrijheidstelling is geweest, komt onvoldoende tot uiting in de ontworpen bepalingen. Het ontworpen artikel 17 is in dit opzicht bijzonder verwarrend, waar het bepaalt dat de Belgische staat door een vreemde staat verzocht kan worden tot "tenuitvoerlegging" van een strafrechtelijke veroordeling over te gaan, "in voorkomend geval, na herroeping van de beslissing van voorwaardelijke opschorting". Het komt de Raad van State voor dat, wat de "tenuitvoerlegging" van de veroordeling betreft, het uitsluitend kan gaan om de hypothese waarbij het voordeel van de voorwaardelijke opschorting door de verzoekende staat is herroepen. Voorts wordt noch in dit artikel 17, noch in een andere bepaling van het

⁽³⁾ In de tweede volzin van het ontworpen artikel 16, eerste lid, is terecht reeds sprake van "toezichtsmaatregelen".

ontwerp melding gemaakt van de mogelijkheid dat de verzoekende staat de hele "toepassing" van de strafrechtelijke veroordeling, met inbegrip van de bevoegdheid tot beoordeling van het al dan niet handhaven van het voordeel van de opschorting van de veroordeling of van het voordeel van de voorwaardelijke invrijheidstelling, aan de Belgische staat heeft overgedragen ⁽⁴⁾.

Het verdient aanbeveling om de ontworpen bepalingen zo aan te passen dat daaruit duidelijk blijkt dat de in hoofdstuk VI bedoelde "tenuitvoerlegging" van strafrechtelijke veroordelingen alleen betrekking heeft op veroordelingen waarvoor de voorwaardelijke opschorting in de verzoekende staat is herroepen.

Het ontwerp zou bovendien aangevuld moeten worden met bepalingen die specifiek betrekking hebben op de hypothese dat de Belgische overheden volledig instaan voor de "toepassing" van de in het buitenland voorwaardelijk uitgesproken veroordeling of invrijheidstelling, en waarin er dus geen verzoek meer zal komen vanwege de buitenlandse overheid om de veroordelende beslissing op een bepaald ogenblik ten uitvoer te leggen. Die bepalingen zouden duidelijkheidshalve best het voorwerp uitmaken van een afzonderlijk hoofdstuk.

In zoverre het ontworpen hoofdstuk VI ook de toepassing zou beogen van artikel 68 van de Schengen-Uitvoeringsovereenkomst (verzoek om een buitenlands veroordelend vonnis in België ten uitvoer te leggen ten aanzien van een Belg die naar België is gevlucht), kunnen daaraan best een of meer afzonderlijke bepalingen worden gewijd.

De hiernavolgende opmerkingen i.v.m. het ontworpen hoofdstuk VI moeten als subsidiair beschouwd worden.

Ontworpen artikel 19

10. Volgens het ontworpen artikel 19, § 1, tweede lid, tweede volzin, is de toestemming van de veroordeelde persoon niet vereist.

⁽⁴⁾ In het ontworpen artikel 22 wordt echter wel melding gemaakt van de "toepassing" van de in het buitenland uitgesproken straf of maatregel.

Het is niet duidelijk wat met die bepaling bedoeld wordt. Volgens de gemachtigde ambtenaar is het de bedoeling dat de betrokkene niet moet instemmen met de maatregel die tegen hem wordt genomen.

De Raad van State suggereert om de bedoelde volzin te redigeren als volgt:

"De instemming van de veroordeelde met de tenuitvoerlegging van de veroordeling in België is niet vereist."

Ontworpen artikel 21

11. Het ontworpen artikel 21 voorziet in de aanpassing van de in het buitenland opgelegde straf of maatregel, indien deze naar aard of duur niet overeenstemt met die welke voor dezelfde feiten in de Belgische wet is bepaald.

Zoals in de memorie van toelichting wordt uiteengezet, wordt een dergelijke aanpassing toegestaan bij de artikelen 19 en 23 van het Europees Verdrag betreffende het toezicht op de voorwaardelijk veroordeelde of in vrijheid gestelde personen (i.v.m. respectievelijk de tenuitvoerlegging en de volledige toepassing van de veroordeling). Artikel 19 van het verdrag preciseert evenwel dat, in geval van aanpassing, de aangepaste straf of maatregel in aard zoveel mogelijk moet overeenstemmen met de straf of de maatregel die bij de uit te voeren buitenlandse beslissing is opgelegd. Het zou nuttig zijn om die precisering ook in de ontworpen tekst op te nemen.

Ontworpen hoofdstuk VII

Ontworpen artikel 25

12. Het ontworpen artikel 25 beoogt in eerste instantie de uitvoering in het buitenland mogelijk te maken van de bepalingen van de titels III en IV van het Europees Verdrag betreffende het toezicht op de voorwaardelijk veroordeelde of in vrijheid gestelde personen. Zoals hiervóór reeds in herinnering is gebracht, hebben die titels betrekking op de tenuitvoerlegging van veroordelingen (titel III) en op het volledig uit handen geven van de toepassing van de veroordeling aan de verzochte staat (titel IV).

.../...

Zoals hiervóór eveneens is opgemerkt, bevatten die twee titels bepalingen die enkel van toepassing zijn op personen die voorwaardelijk veroordeeld zijn, of die voorwaardelijk in vrijheid gesteld zijn.

Enkel wat de tenuitvoerlegging van een in België uitgesproken veroordeling betreft, blijkt uit het ontwerp dat het gaat om een veroordeling tot een voorwaardelijke straf of om een voorwaardelijke invrijheidstelling (ontworpen artikel 25, 2°). De aard van de veroordeling komt daarentegen niet tot uiting in de bepaling die het heeft over het verzoek tot algemene toepassing van de veroordeling (ontworpen artikel 25, 1°). Het zou wenselijk zijn dat artikel 25, 1°, in dit opzicht nader gepreciseerd wordt.

In zoverre het ontworpen artikel 25, 1°, ook de toepassing zou beogen van artikel 68 van de Schengen-Uitvoeringsovereenkomst (verzoek om een Belgisch veroordelend vonnis in het buitenland ten uitvoer te leggen ten aanzien van een vreemdeling die naar het buitenland is gevlucht), kan daaraan best een afzonderlijke bepaling worden gewijd.

Ontworpen artikel 26

13. Gelet op de inhoud van het ontworpen artikel 25, zou in het ontworpen artikel 26 best geschreven worden: "... waarvan de tenuitvoerlegging of de algemene toepassing aan een vreemde staat werd overgedragen, ..." (zie, wat de algemene toepassing betreft, artikel 25 van het Europees Verdrag betreffende het toezicht op de voorwaardelijk veroordeelde of in vrijheid gestelde personen).

De kamer was samengesteld uit

de Heren	D. ALBRECHT,	staatsraad, voorzitter,
	P. LEMMENS, B. SEUTIN,	staatsraden,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A.-M. GOOSSENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. K. BAMS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

D. ALBRECHT

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 36.932/3

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, troisième chambre, saisi par la Ministre de la Justice, le 7 avril 2004, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi "relatif à la surveillance des personnes condamnées ou libérées sous condition, et à l'exécution ou à l'application intégrale de jugements pénaux étrangers", a donné le 27 avril 2004 l'avis suivant:

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

Par ailleurs, le présent avis comporte également un certain nombre d'observations sur d'autres points. Il ne peut toutefois s'en déduire que, dans le délai qui lui est imparti, la section de législation a pu procéder à un examen exhaustif du projet.

*
* *

PORTÉE DU PROJET

2. Comme l'indique l'exposé des motifs, l'objectif de l'avant-projet de loi soumis pour avis est:

- d'harmoniser le droit belge avec la Convention européenne pour la surveillance des personnes condamnées ou libérées sous condition, signée à Strasbourg le 30 novembre 1964;
- de permettre l'application en Belgique du Protocole additionnel à la Convention européenne sur le transfèrement des personnes condamnées, signé à Strasbourg le 18 décembre 1997 ⁽¹⁾;
- d'exécuter les articles 68 et 69 de la "Convention d'application de l'Accord de Schengen", signée à Schengen le 19 juin 1990.

3. Pour réaliser ces objectifs, le projet prévoit la modification de la loi du 23 mai 1990 sur le transfèrement inter-étatique des personnes condamnées.

⁽¹⁾ Le Conseil d'État a été saisi d'une demande d'avis concernant un projet de loi portant assentiment au Protocole additionnel susvisé (demande d'avis 36.943/2).

Au chapitre II de la loi, qui concerne le transfèrement vers un État étranger d'une personne condamnée et détenue en Belgique, il est inséré une disposition concernant les personnes condamnées qui font l'objet d'une mesure d'expulsion. En vertu de cette disposition, le consentement de l'intéressé ne sera plus requis pour le transfèrement anticipé vers l'État étranger (article 5*bis* en projet; article 3 du projet).

Au chapitre III de la loi, qui concerne le transfèrement vers la Belgique d'une personne condamnée et détenue à l'étranger, le texte est adapté à la possibilité que l'intéressé n'a pas consenti à son transfèrement vers la Belgique, notamment parce qu'il a fait l'objet à l'étranger d'une mesure d'expulsion (article 8, alinéa 2, en projet de la loi; article 4 du projet).

Enfin, la loi est complétée par trois nouveaux chapitres. Ceux-ci concernent la surveillance en Belgique de personnes condamnées ou libérées sous condition à l'étranger (chapitre V, articles 15 et 16, en projet), l'exécution ou l'application intégrale en Belgique de condamnations pénales prononcées à l'étranger (chapitre VI, articles 17 à 24, en projet) et l'exécution ou l'application intégrale à l'étranger de condamnations pénales prononcées en Belgique (chapitre VII, articles 25 et 26, en projet) (article 5 du projet).

EXAMEN DU TEXTE

Article 2

4. Dans le texte néerlandais de l'intitulé en projet, il vaut mieux remplacer les mots "gevonnniste personen" par "veroordeelde personen".

Articles 3 et 4

5. Les articles 3 et 4 du projet entendent permettre, dans certaines circonstances, le transfèrement de personnes condamnées vers l'étranger ou leur transfèrement de l'étranger vers la Belgique, sans que le consentement de l'intéressé ne soit requis pour cette mesure.

.../...

Force est toutefois de constater que l'article 1er, alinéa 1er, 3., de la loi du 23 mai 1990, laquelle disposition n'est pas modifiée, pose l'exigence de l'assentiment de l'intéressé comme condition de portée générale. Il ne ressort pas à suffisance du texte en projet que cette condition ne s'applique pas aux cas visés à l'article 5*bis* en projet et à l'article 8, alinéa 2, en projet.

Par souci de cohérence interne des dispositions de la loi du 23 mai 1990, il est recommandé de compléter l'article 1er de cette loi par un alinéa mentionnant, sous référence aux articles 5*bis* et 8, alinéa 2, en projet, les cas où le consentement de l'intéressé n'est pas requis. Une autre possibilité consiste à prévoir expressément dans les articles 5*bis* et 8, alinéa 2, en projet que, "par dérogation à l'article 1er, alinéa 1er, 3.", le consentement de l'intéressé n'est pas requis.

6. Selon l'article 5*bis* en projet, le gouvernement doit, "le cas échéant", tenir compte de l'avis ⁽²⁾ de la personne condamnée.

Il s'agit ici de l'hypothèse dans laquelle la personne est condamnée et incarcérée en Belgique et fait l'objet d'une mesure d'expulsion. L'article 3, paragraphe 1er, du Protocole additionnel à la Convention européenne sur le transfèrement des personnes condamnées dispose que le consentement de l'intéressé n'est pas requis dans ce cas; l'article 3, paragraphe 2, du protocole prévoit toutefois que, dans ce cas, l'avis de l'intéressé doit être pris en considération.

Cette dernière obligation n'apparaît pas suffisamment dans le texte en projet.

⁽²⁾ Dans le texte néerlandais des articles 3 et 4 du projet, les mots "het advies" doivent être remplacés par "de mening".

Article 5

Chapitre V en projet

7. L'intitulé du chapitre V en projet pourrait être rédigé plus clairement comme suit:

"De la surveillance en Belgique de personnes condamnées ou libérées sous condition à l'étranger".

Article 16 en projet

8. L'article 16 en projet concerne l'hypothèse dans laquelle "les conditions de surveillance imposées à l'étranger ne correspondent pas, par leur nature ou leur durée, à celles prévues par la loi belge pour des faits similaires".

La Convention européenne pour la surveillance des personnes condamnées ou libérées sous condition opère une nette distinction entre les "conditions" auxquelles est subordonnée la condamnation ou la libération, d'une part, et les mesures de "surveillance" du respect des conditions ainsi imposées, d'autre part. L'article 11 de la convention prévoit la possibilité, pour l'État requis, d'adapter selon sa propre législation les "mesures de surveillance", étant entendu que les "mesures de surveillance" ainsi adaptées ne peuvent aggraver par leur nature ou par leur durée celles prescrites par l'État requérant.

L'article 16 en projet entend permettre l'application de l'article 11 de la convention. Dans ce cas, la première phrase de l'alinéa 1er ne doit pas faire état des "conditions de surveillance" et des "conditions" mais des "mesures de surveillances" et des "mesures" ⁽³⁾.

⁽³⁾ Dans la seconde phrase de l'article 16, alinéa 1er, en projet, il est déjà fait état, à juste titre, de "mesures de surveillance".

Chapitre VI en projet

9. Le chapitre VI en projet vise en premier lieu à permettre l'exécution en Belgique des dispositions des titres III et IV de la Convention européenne pour la surveillance des personnes condamnées ou libérées sous condition. Ces titres concernent l'exécution des condamnations (titre III) et le dessaisissement intégral en faveur de l'État requis pour ce qui est de l'application de la condamnation (titre IV).

Les deux titres comportent des dispositions qui ne s'appliquent qu'à des personnes condamnées ou libérées sous condition. Le titre III de la convention concerne les personnes pour lesquelles la décision de suspension conditionnelle a été révoquée par l'État requérant (article 16 de la convention), le titre IV a trait aux personnes pour lesquelles l'État requérant laisse totalement le soin à l'État requis de maintenir ou non la suspension conditionnelle de la condamnation (article 24 de la convention).

Le contexte des dispositions en projet, c'est-à-dire le fait qu'une peine ou une libération conditionnelle est intervenue à l'étranger, n'apparaît pas suffisamment dans les dispositions en projet. À cet égard, l'article 17 en projet est, plus particulièrement, source de confusion, dès lors qu'il dispose que l'État belge peut être invité par un État étranger à procéder à "l'exécution" d'une condamnation pénale, "le cas échéant, après révocation de la décision de suspension conditionnelle". Il apparaît au Conseil d'État qu'en ce qui concerne "l'exécution" de la condamnation, il ne peut s'agir que de l'hypothèse de la révocation du bénéfice de la suspension conditionnelle par l'État requérant. En outre, il n'est fait mention ni dans cet article 17 ni dans quelque autre disposition du projet de l'éventualité que l'État requérant ait transféré à l'État belge l'intégralité de "l'application" de la condamnation pénale, y compris le pouvoir d'appréciation relatif au maintien ou non du bénéfice de la suspension de la condamnation ou du bénéfice de la libération conditionnelle ⁽⁴⁾.

Il est recommandé d'adapter les dispositions en projet de telle manière qu'il apparaisse que "l'exécution" des condamnations pénales, visée au chapitre VI, porte uniquement sur les condamnations pour lesquelles la suspension conditionnelle a été révoquée dans l'État requérant.

⁽⁴⁾ L'article 22 en projet fait cependant état de "l'application" de la peine ou de la mesure prononcée à l'étranger.

Le projet devrait en outre être complété par des dispositions qui concernent plus spécifiquement l'hypothèse où les autorités belges se chargeraient intégralement de "l'application" de la condamnation ou de la libération prononcée sous condition à l'étranger et où plus aucune demande d'exécution de la décision condamnatoire à un moment donné n'émanera donc de l'autorité étrangère. Dans un souci de clarté, il serait préférable que ces dispositions fassent l'objet d'un chapitre distinct.

Pour autant que le chapitre VI en projet ait également pour objet l'application de l'article 68 de la Convention d'application de Schengen (demande visant à exécuter en Belgique un jugement condamnatoire étranger à l'égard d'un Belge qui a fui en Belgique), il serait préférable d'y consacrer une ou plusieurs dispositions distinctes.

Les observations suivantes relatives au chapitre VI en projet doivent être considérées comme subsidiaires.

Article 19 en projet

10. Selon l'article 19, § 1er, alinéa 2, deuxième phrase, en projet, le consentement du condamné n'est pas requis.

La portée de cette disposition n'est pas claire. Selon le fonctionnaire délégué, il s'agirait que l'intéressé ne doive pas marquer son accord sur la mesure qui est prise à son encontre.

Le Conseil d'État suggère de rédiger la phrase visée comme suit:

"Le consentement du condamné à l'exécution de la condamnation en Belgique n'est pas requis."

Article 21 en projet

11. L'article 21 en projet prévoit d'adapter la peine ou la mesure infligée à l'étranger si celle-ci ne correspond pas, par sa nature ou sa durée, à celle prévue par la loi belge pour les mêmes faits.

Comme l'explicite l'exposé des motifs, une telle adaptation est admise par les articles 19 et 23 de la Convention européenne pour la surveillance des personnes condamnées ou libérées sous condition (en ce qui concerne, respectivement, l'exécution et l'entière application de la condamnation). L'article 19 de la convention précise toutefois qu'en cas d'adaptation, la peine ou la mesure adaptée doit correspondre, autant que possible, quant à sa nature, à la peine ou la mesure infligée par la décision étrangère à exécuter. Il serait utile d'inscrire également cette précision dans le texte en projet.

Chapitre VII en projet

Article 25 en projet

12. En premier lieu, l'article 25 en projet vise à permettre l'exécution à l'étranger des dispositions des titres III et IV de la Convention européenne pour la surveillance des personnes condamnées ou libérées sous condition. Comme il a déjà été rappelé ci-dessus, ces titres concernent l'exécution des condamnations (titre III) et le dessaisissement intégral en faveur de l'État requis pour ce qui est de l'application de la condamnation (titre IV).

Comme il a également été observé ci-dessus, ces deux titres comportent des dispositions qui ne s'appliquent qu'à des personnes ayant fait l'objet d'une condamnation conditionnelle ou d'une libération conditionnelle.

Ce n'est qu'en ce qui concerne l'exécution d'une condamnation prononcée en Belgique, qu'il ressort du projet qu'il s'agit d'une condamnation à une peine conditionnelle ou d'une libération conditionnelle (article 25, 2°, en projet). Par contre, la nature de la condamnation n'apparaît pas dans la disposition relative à la demande d'application intégrale de la condamnation (article 25, 1°, en projet). Il serait souhaitable que l'article 25, 1°, soit davantage précisé à cet égard.

Pour autant que l'article 25, 1°, en projet ait également pour objet l'application de l'article 68 de la Convention d'application de Schengen (demande visant à exécuter à l'étranger un jugement condamnatore belge à l'égard d'un étranger qui a fui à l'étranger), il serait préférable d'y consacrer une disposition distincte.

Article 26 en projet

13. Vu la teneur de l'article 25 en projet, mieux vaudrait écrire dans l'article 26 en projet: "... dont l'exécution ou l'application intégrale a été transférée à un État étranger, ..." (voir, en ce qui concerne l'application intégrale, l'article 25 de la Convention européenne pour la surveillance des personnes condamnées ou libérées sous condition).

La chambre était composée de

Messieurs	D. ALBRECHT,	conseiller d'État, président,
	P. LEMMENS, B. SEUTIN,	conseillers d'État,
	H. COUSY, J. VELAERS,	assesseurs de la section de législation,
Madame	A.-M. GOOSSENS,	greffier.

Le rapport a été présenté par Mme K. BAMS, auditeur.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. P. LEMMENS.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A.-M. GOOSSENS

D. ALBRECHT